

- 1:o) att hela 9:de kapitlet Giftermåls-balken måtte upphävas med undantag af föreskriften derom, att hustrun skall följa mannens stånd och vilkor, hvilket i enlighet dermed torde af Utskottet sammanfattas;
- 2:o) att jemväl 8:de kapitlet i samma balk, angående äktenskapsförord, må, såsom derefter öfverflödigt, upphävas, samt likaledes
- 3:o) att 1:sta, 4:de och 6:te §§ af 11:te kapitlet Giftermåls-balken, såsom efter den förestående förändringen af 9:de kapitlet öfverflödiga, måtte upphävas.

Slutligen, och för den händelse, att Lag-Utskottet skulle, såsom jag vågar hoppas, gilla principen i denna motion, men ännu finna dess tillstyrkande möta formela svårigheter, dem jag ej kan inse, men hvilka Utskottet då förmodligen kommer att anföra, anhåller jag,

att Utskottet måtte föreslå Riksdagen att hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för nästa Riksdag framlägga ett fullständigt förslag i detta ämne, till vinnande af den rättvisa som nu saknas och som är högt påkallad i ett af de viktigaste förhållanden i lifvet.

L. J. Hierta.

N:o 180.

Af Herr L. J. Hierta: Om upphäfvande af tidningsutgifvares skyldighet att förse tidning med bevillningsstämpel m. m.

Vid 1823 års riksdag beslöts att befria tidningar från dem dittills åliggande porto för befordran med posterna. Någon ersättning för denna förmån borde tidningarne naturligtvis lemna. Den bestämdes att utgå under formen af en stämpelskatt, hvilken numera utgör, i mån af hvarje tidnings format, från $\frac{2}{10}$ öre till $\frac{7}{10}$ eller ännu högre belopp för hvart exemplar. Uppböörden häraf kostar Riksgäldskontoret, som har bestyret dermed, omkring *fyra* procent, hvilket uppenbarligen är öfverdrifvet, men icke torde kunna bringas ned, så länge hvarje blad skall stämpas. Der-

jemte medför denna beskattning andra kostnader och förluster för tidningsutgifvarne, t. ex. den, att skatt drabbar dem äfven för de tidningar som blifva liggande osålda.

Men den största orättvisan i detta beskattningssätt ligger deri, att det drabbar tidningarne äfven för de exemplar, med hvilka Postverket icke tager någon befattning. Så har alltsedan några få år efter tidningsstämplingens införande en af hufvudstadens dagliga tidningar under de sednaste 20 åren måst till Riksgäldskontoret betala 6 à 7,000 R:dr om året för stämpling (det vill säga såsom ersättning för *porto*), oaktadt icke mer än 10 à 12 exemplar deraf blifvit med posterna försända från Stockholm till landsorten. Andra tidningar betala stämpelafgift för *hela* sin upplaga, oaktadt endast hälften eller tredjedelen deraf expedieras med posterna.

Sådan var troligen aldrig meningen med Rikets Ständers beslut vid 1823 års riksdag; men huru dermed må förhålla sig, så är det åtminstone visst, att det var en oriktig åtgärd af nämnda Riksdag att förvandla portot till en stämpelskatt. Den naturliga och riktiga vägen hade varit att *nedsätta portot* och låta den sålunda nedsatta afgiften fortfarande komma Postverket till godo. Om så förordnats, skulle Statsverket genom det öfverskott som Postverket dymedelst kunnat lemna, haft i behåll allt hvad under de sednaste 45 åren åtgått till omkostnader och provisioner för stämplingen, och hvilket sannolikt uppgått till mer än 1 million R:dr, som nu blifvit onödigt bortkastade.

Stämpelbevillningen är icke den enda som tidningarne erlägga. De betala jemväl bevillning efter andra artikeln. Och ytterligare erlägga tidningens prenumeranter i landsorten en temligen dryg ersättning åt herrar postförvaltare. Denna ersättning utgör, enligt nu gällande bestämmelser, i vissa fall ända till *tretio procent* af tidningens prenumerationspris. Och i följd af annan anordning efter 1823 års riksdag ingår denna ersättning icke till Postverket, utan tillfaller posttjenstemännen, så att Postverket är förhindradt att på ändamålsenligt sätt använda och fördela den från tidningarne härflytande inkomsten.

Det är hög tid att låta denna orättvisa, denna oegentlighet upphöra och att återgå till den rätta vägen. Generalpoststyrelsen har insett detta och i sitt till Regeringen afgifna förslag till allmän poststadga anvisat utväg att ordna tidningarnes ekonomiska förhållande till Postverket på ett rättvist och ändamålsenligt sätt. Med stöd häraf och i enlighet med Generalpoststyrelsens underdåniga skrivelse af den 25 Augusti 1869, med öfverlemnande af förslag till allmän poststadga, tillåter jag mig vördsamt föreslå:

att åliggandet för tidningsutgifvare att låta förse sina blad med bevillningsstämpel må upphävas;

att det för tidningar, som genom postanstalt requireras, bestämda postarfvode icke längre må erläggas; samt

att, i stället för dessa båda afgifter och i enlighet med §§ 72—74 af ofvannämnda förslag till allmän poststadga, en

enda afgift, utgörande i allmänhet 20 procent af hvarje tidnings eller tidskrifts prenumerationspris, men endast 10 procent för tidskrift som utkommer mindre ofta än en gång i veckan, må af postverket uppbäras för hvarje genom detsamma befordradt exemplar.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm i Januari 1870.

L. J. Hierta.

N:o 181.

Af Herr L. J. Hierta: Angående underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om förslag till förändring af 44, 70 och 117 §§ i Konkurslagen den 18 September 1862.

Ibland alla de författningar, som i sednare tider utkommit, finnes väl ingen, som gifvit så rättmätig anledning till klander och missnöje, som den nya Konkurslagen af den 18 September 1862, hvilken trädde i verkställighet vid 1864 års början. Hemtad till största delen från utländska lagstiftningar, har den visserligen i många fall inrymt flera nya, i den gamla konkurslagen icke befintliga stadganden, som öfverensstämma med tidens fordringar och de med civilisationens stigande inom landet förändrade förhållanden; men man har deremot infört flera stadganden, som, om de ock äro passande för de folk, från hvilkas lagstiftning de hemtats, likväl här i landet ej blott äro opraktiska och otjenliga under de här varande förhållandena, utan äfven åstadkommit mycken oreda, orättvisa och obillighet samt tillika bereda en bördig jordmån för oredligheten och det här i landet allt mer och mer uppväxande går-an-systemet äfven i rättsväg.

Man har icke besinnat, att hos de folk, från hvilkas konkurslagstiftning man hemtat de nya stadgandena, länge funnits ett utbildadt advokatstånd, hvars medlemmar med sakkännedom gripa in uti alla rättsförhandlingar och således jemväl i konkursmål, men att här i Sverige, der ett advokatstånd saknas, de enskilde i de flesta fall